

διότι συνήθως δὲν ἀντιλαμβάνομεθα αὐτήν, ἢ ὅταν εἶνε κατὰ διαλείμματα ἀρκετὰ ἰσχυρὰ καὶ ἔντονος καὶ παράγει ἰσχυροὺς κραδασμοὺς ἐν εἴδει σεισμικῶν κλονισμῶν.

Ἡ ἐπιστήμη ὅμως σήμερον, ἣτις ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ἐπελήφθη σπουδαίως τῆς ἐρεύνης τῶν γηγῶν αὐτῶν φαινομένων, ἀνεκάλυψε διάφορα ὄργανα λίαν εὐαίσθητα, δι' ὧν κατορθοῖ ν' ἀνακαλύπτῃ καὶ τὰς λεπτοτέρας καὶ ἀσθενεστέρας τρομῶδεις δονήσεις τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς καὶ νὰ φέρῃ ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς μέχρι τοῦ ἀνθρωπίνου ὠτὸς πάντα ἤχον ἢ θόρυβον ἢ κρότον ἐκεῖ παραγόμενον.

Οὕτω καὶ αἱ ἐλάχισται καὶ ἀνεπαίσθητοι τρομῶδεις κραδασμοὶ τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς ἀνακαλύπτονται διὰ διαφόρων ὀργάνων, διὰ τοῦ μικροσειμογράφου Rossi, τοῦ τρομοσειμογράφου Bertolli, τοῦ σεισμικοῦ μικροφώνου Rossi, τοῦ ἀκουστήρος (auscultateur) Meigna, κλπ.

Διὰ τῶν εὐαίσθητων καὶ εὐφυῶν αὐτῶν ὀργάνων ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ φλοιὸς τῆς γῆς εὐρηταί εἰς ἀέναον κραδασμὸν καὶ κίνησιν. Ἡ διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῶν ἐπισταμένη ἐξέτασις κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν ὑπὸ διαφόρων διακεκριμένων ἰταλῶν σεισμολόγων ἀπέδειξεν, ὅτι τὸ ἔδαφος ἀπάσης τῆς Ἰταλικῆς χερσονήσου εὐρηταί εἰς διαρκῆ τρομῶδη κατὰστασιν. Αἱ ἀσθενέσταται ὅμως καὶ ἀνεπαίσθητοι αὐταὶ δονήσεις κατὰ περιόδους γίνονται ἰσχυρότεραι, ἰδίως κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἰσημεριῶν τοῦ φθινοπώρου καὶ τῆς ἀνοιξέως, ὅτε καὶ ἀποβαίνουν ἀληθεῖς σεισμικαὶ διασεισεις συμπίπτουσαι μάλιστα καὶ μετὰ ἐκλύσεως μεγάλης ποσότητος ἀερίων ἐκ τῶν διαφόρων σχισμῶν καὶ ὀπῶν τῆς γῆς καὶ μετὰ αἰφνιδίων βαρομετρικῶν μεταβολῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς.

Ὁ ἐπιφανὴς δὲ ἰταλὸς σεισμολόγος Rossi διὰ τοῦ σεισμικοῦ μικροφώνου ἢ ἐνδογενεοῦς ἀκουστικοῦ ὀργάνου (auscultateur endogène,) ὡς ἀποκαλεῖ αὐτό, ἀποκαλύπτει πληθύν παντοίων ὑπογείων ἤχων μεταδιδομένων ἐν εἴδει ψόφων, κρότων, βρόμων, κριγμῶν, συριγμῶν, ἐκρήξεων πυροβόλων, ἤχων μεταλλικῶν ῥοιῶν πρὸς ἤχους κωδῶνων, κλπ. ἄτινα πάντα ἐπίσης παριστῶσιν ὅποια καὶ ὁπόση πρέπει νὰ εἶνε ἡ ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς συντελουμένη ἀέναος ἐργασία καὶ κίνησις!

Δὲν εἶνε ἐπομένως ἀπλᾶ τὰ αἷτια τὰ παρὰγοντα τοὺς σεισμούς, ἀλλὰ πολλαπλᾶ καὶ ἔγκεινται ἐν τῇ φύσει καὶ τῇ ἀκαταπαύστῳ παντοειδεῖ λειτουργίᾳ αὐτοῦ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς γῆς, οὗ ἀσθενεστάτην καὶ λίαν ἀμυδρὰν εἰκόνα ἐπεχειρήσαμεν νὰ δώσωμεν ἀνωτέρω. Οἱ σεισμολόγοι οἱ ἐκζητούντες εἰς ἐν μόνον αἷτιον τὴν γέ-

νεσιν τῶν σεισμῶν καὶ προσπαθοῦντες νὰ ἐξηγήσωσιν αὐτοὺς ἀποκλειστικῶς προσκολλώμενοι εἰς μίαν μόνην θεωρητικὴν ἰδέαν, δὲν λαμβάνουσιν ἄρκούτως ὑπ' ὄψιν τὰ πολλαπλᾶ φαινόμενα καὶ τὰς ἀπειροπληθεῖς καὶ παντοειδεῖς ἐπεξεργασίας, αἵτινες τελοῦνται ἀενάως ἐν τῷ πολυσυνθέτῳ γιγαντώδει καὶ θαυμαστῷ ὀργανισμῷ, ὄνπερ καλοῦμεν γῆν! Οἱ σεισμολόγοι οὗτοι τιθέμενοι ἐν περιορισμένῳ πεδίῳ ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης καὶ προσηλούμενοι ἐπὶ μιᾷ ἐσφαλμένης πολλακῆς θεωρητικῆς ἰδέας, νομίζουσιν, ὅτι δύνανται ἐκ ταύτης νὰ προῖδωσι καὶ προεἰπῶσι συμβησομένους σεισμούς. Πλὴν αἱ μέχρι σήμερον προρρήσεις των, ἐκτὸς σπανιστάτων τινῶν ἐπιτυχῶν συμπτώσεων, ἀπέδειξαν τὸ μάταιον καὶ φροῦδον τῆς ἐλπίδος των.

Διὰ ταῦτα φρονοῦμεν, ὅτι εἰς τὸν ἀνθρώπον αἰετοτε ἔσται ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ προεἴῃ ἢ προλάβῃ τοὺς σεισμούς, ἢ νὰ γνωρίσῃ ἐπακριβῶς καὶ λεπτομερῶς ἅπαντα τὰ αἷτια αὐτῶν, διότι οὐδέποτε ἔσται εἰς θέσιν νὰ γνωρίσῃ λεπτομερῶς τὰ ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς συμβαίνοντα ἐκαστην στιγμῇ, τοῦθ' ὄπερ ὑπερβαίνει πᾶν μέτρον τῶν διανοητικῶν καὶ φυσικῶν δυνάμεων του.

Ἴσως ἀνακαλύψῃ ἐργαλεῖα δεικνύοντα ἐπ' ὀλίγα δευτερόλεπτα ταχύτερον τὰς δονήσεις τῶν σεισμῶν. Ἴσως ἀνακαλύψῃ νέα ὄργανα δεικνύοντα τὴν ἐν τοῖς κόλποις τῆς γῆς πίεσιν καὶ τάσιν τῶν ἀερίων καὶ ἀτμῶν καὶ προειδοποιούντα ἐπικειμένους διαρρήξεις τοῦ φλοιοῦ καὶ διασεισεις αὐτοῦ. Τοιαῦτα ὄργανα ἀτελεῖ εἰσέτι εἰσὶν ἐν χρήσει εἰς τινα τῶν ἡφαιστειῶν δεικνύοντα τὴν πίεσιν τῶν ἐντὸς αὐτῶν ἀερίων καὶ ἀτμῶν, ἣτις ἅμα ὡς αὐξάνῃ μέχρι τινὸς βαθμοῦ προσημáίνει τὴν ἐγγίζουσαν ἐκρήξιν τοῦ ἡφαιστειώδους κρατῆρος.

Ἐν Σύρῳ, κατὰ Σεπτέμβριον, 1886.

Ιω. ΦΟΥΣΤΑΝΟΣ.

ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ ΤΗΣ ΙΟΝΙΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

κατὰ τὰς πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθέσεις
τοῦ κόμητος Γυέλφορδ.

ΙΑ'

Δρ. Ἀθανάσιος Πολίτης.

Οὔτε αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ κοινοῦ πρὸς τὸν ἐκ Λευκάδος Ἀθανάσιον Πολίτην διὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν κατωτέρων σχολείων, οὔτε ἡ πρὸς αὐτὸν φιλία μου ἤθελον μὲ παρακινήσῃ νὰ συστήσω αὐτὸν διὰ τὴν ἔδραν τῆς χημείας, οὐδὲ ἤθελον πράξῃ τοῦτο, ἐὰν δὲν ἤμην πεπεισμένος περὶ τοῦ ζήλου μεθ' οὗ ἐσπούδασεν ἐν Παυλίᾳ καὶ Παρι-

οίσις τὴν ἐπιστήμην ταύτην, ἣν καὶ ἤδη ἐξακολουθεῖ καλλιεργῶν κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του. Οὗτος δηλοῖ ὅτι εἶνε ἕτοιμος νὰ ἀρχίσῃ τὰς παραδόσεις του κατὰ τὸν προσεχῆ Νοέμβριον.

(Ἐκθεσις τῆς 31 Μαρτίου 1823).

Οἱ ὑπὸ τοῦ Δρ. Πολίτου συνταχθέντες πίνακες διὰ τὰ ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα εἰσὶν ἀριστοὶ καὶ χρησιμεύουσι πρὸς ἐκπαίδευσιν τῆς τε ὀρθοδόξου καὶ τῆς τῶν διαμαρτυρομένων νεολαίας, ἄνευ παραχῆς τῶν πνευματικῶν πατέρων. Ἐπειδὴ ὀλίγιστα μέρη τῆς ἀγίας Γραφῆς παρενεβλήθησαν, ἐνόμιζον ὅτι δὲν ἤθελον σκανδαλισθῆ οἱ καθολικοί, ἀλλὰ τούναντίον εἶδον ὅτι περιελήφθησαν εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀπηγορευμένων βιβλίων τῆς Ῥώμης (nell' indice spurgatorio di Roma.)

(Ἐκθεσις)

Β'

Δρ. Σταματέλος Πυλαρινός.

Περὶ τῶν γνώσεων τῆς πειραματικῆς φυσικῆς τοῦ Δρ. Πυλαρινοῦ ἐκ Κεφαλληνίας ἐπληροφόρηθη πρὸ τεσσάρων ἐτῶν, ἐν Μεδιολάνοις εὐρισκόμενος, παρ' ἐνὸς τῶν πρώτων συγχρόνων λογίων τοῦ ἑλληνικοῦ γένους (ἴσως τοῦ Μουστοξύδου), ὕστερον δὲ καὶ ἐβεβαιώθη ὑπὸ τῶν πιστοποιητικῶν τῶν προΐσταμένων του. Μετ' ὀλίγον ἐπεμψα αὐτὸν εἰς Παρισίους, ὅπου ἐξηκολούθησε καταγινόμενος εἰς τὰς σπουδὰς του. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις παραδέχεται τὴν πρότασίν μου, νὰ λάβῃ αὐτὸς τὴν ἔδραν τῆς ἐπιστήμης ταύτης, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀρχίσῃ τὰς παραδόσεις του κατὰ τὸν προσεχῆ Νοέμβριον, ἐκτὸς ἐὰν αἱ πολλαὶ προετοιμασίαι καὶ ἡ ἀπόκτησις τῶν εργαλείων τῶν ἀναγκασιούτων εἰς τὴν ἐπιστήμην ταύτην ἀναγκάσωσιν αὐτὸν νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἑναρξιν μέχρι τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

(Ἐκθεσις τῆς 31 Μαρτίου 1823)

Γ' καὶ Δ'

Δρ. Γ. Γεννατῆς καὶ Ν. Δελβινιώτης.

Διὰ τὴν πρακτικὴν ἐρμηνείαν τῶν νόμων τολμῶ νὰ συστήσω τὸν Δρ. Γ. Γεννατῆν, ὅστις εἶνε τόσο γνωστός τῇ Α. Ὡ. καὶ τῇ Γερουσίᾳ, ὥστε θέλω περιορισθῆ εἰς τὸ νὰ ἐκφράσω μόνον τὴν γνώμην, ὅτι ἡ πλήρωσις τῆς ἔδρας ταύτης ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου τούτου νομομαθοῦς θὰ παράσῃ μεγίστην ὠφέλειαν τῇ ἡμετέρᾳ ἀκαδημίᾳ.

Δύναμαι νὰ βεβαιώσω τὸ αὐτό, συνιστῶν τὸν κ. Ν. Δελβινιώτην διὰ τὴν θεωρίαν τῆς ἐπιστήμης ταύτης, ἣτις θὰ ἤρμοζεν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ διαιερεθῆ εἰς τοὺς δύο τούτους κλάδους.

(Ἐκθεσις τῆς 31 Μαρτίου 1823.)

Ε'

Ἰωάννης Ἀριστείδης.

Διὰ τὴν σπουδὴν τῆς ἀρχαίας καὶ νέας μουσικῆς, τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ λαϊκῆς, ἔπεμψα πρὸ τεσσάρων ἐτῶν, εἰς Νεάπολιν τὸν Ἱεροδιάκονον Ἰωάννην Ἀριστείδην ἐξ Ἰωαννίνων. Καὶ περὶ μὲν τῶν γνώσεων αὐτοῦ ὡς πρὸς τὴν θεωρίαν τῆς ἐνδιαφερούσης ταύτης ἐπιστήμης μοὶ ἐγγυήθησαν ἄλλοι, περὶ δὲ τῶν γνώσεων του τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ περὶ τοῦ ζήλου του εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ κλάδον ὑπόσχομαι ἐγώ. Ἐγραψα ἤδη αὐτῷ ὅπως ἐτοιμασθῆ νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα πρὸ τοῦ Νοεμβρίου, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἐγκρίνῃ τὸν διορισμὸν του.

(Ἐκθεσις τῆς 31 Μαρτίου 1823).

Ζ' καὶ Ζ'

Περεὺς Ἀνδρέας Ἰδρωμένος

δημόσιος διδάσκαλος τῶν ἑλληνικῶν καὶ

Ἀθανάσιος Πολίτης.

Ὁρεῖμαι νὰ ὁμολογήσω ὅτι κατ' ἐμὴν τοῦλάχιστον γνώμην τὰ 45 τάλληρα, ἅτινα κατὰ μῆνα οὗτος λαμβάνει μικρὰν ὠφέλειαν προξενουσι. Ἄλλ' ἐπειδὴ μετ' ὀλίγον θὰ ἰδρυθῆ ἡ Ἀκαδημία καὶ θὰ καταστῆ ἀναγκαῖος σεβάσμιός τις κληρικὸς ὃχι μόνον πρὸς τέλεσιν τῶν ἱεροτελεστιῶν κατὰ τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν πνευματικὴν ἐπιμέλειαν τῶν πολλῶν νέων, οἵτινες θὰ ἔλθωσιν ἐνταῦθα. . . . διὰ τόσῃ ἐνδιαφέρουσαν ἐργασίαν οὐδεὶς ἄλλος δι' εὐσέβειαν, παιδείαν καὶ γλυκύτητα χαρακτῆρος εἶνε καταλληλότερος τοῦ καλοῦ ἱερέως Ἀνδρέου.

Ὁ βοηθὸς αὐτοῦ Πολίτης (Ἀθανάσιος, Κερκυραῖος καὶ μητροπολίτης Κερκύρας βραδύτερον) ἀπέκτησεν ὑπὸ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Δρ. Φιλητᾶ τόσῃ ἐντελῆ γνώσιν τῆς ἑλληνικῆς, ὥστε προτείνω νὰ διορισθῆ διευθυντῆς τοῦ πρωτεύοντος σχολείου Κερκύρας πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ νέου συστήματος ἀντὶ τοῦ Π. Ἰδρωμένου, υἱοῦ τοῦ ἱερέως, ὅστις θὰ ἠδύνατο νὰ διορισθῆ γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας.

(Ἐκθεσις τῆς 31 Μαρτίου 1823.)

Τὸ ἠθικὸν ἐνασκει μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ. «Ἐίχεν ἐπισκήψῃ σηπεδονάδης περετός, γράφει ὁ Γκαίτε ἐν τινὶ ἐπιστολῇ, σθεβερὰν ποιῶν περὶ ἐμὲ θραῦσιν, ἐκινδύνεον δὲ μεγάλως νὰ προσβληθῶ κ' ἐγώ, ἀλλ' ἠδυνήθην ν' ἀποφύγω τὸν κίνδυνον διὰ μόνης τῆς δυνάμεως σταθερᾶς θελήσεως. Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῆ τις ποίαν δύναμιν ἔχει ἡ θέλησις ἐν τοιαύτῃ περιστάσει. Ὁ φόβος εἶνε κατάστασις ἀνάνδρου ἀδυναμίας παρέχουσα ἡμᾶς ἄνευ ἀμύνης εἰς νὰς προσβολὰς τοῦ ἐχθροῦ». Καὶ ὁ Καρτέσιος δὲ βεβαίως ὅτι ἀπηλλάγῃ κατὰ τὴν νεότητά του σοβαροῦ παθήματος τρέπων τὴν φαντασίαν αὐτοῦ ἐπὶ φαιδρὰ ἀντικειμένα.